

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยหลักการและเครื่องมือทางจิตวิทยาของ โรงเรียนประถมศึกษา เขตบางบอน สังกัดกรุงเทพมหานครฉบับนี้ใช้ระเบียบวิธีการวิจัย (Research Methodology) ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คณะผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในพื้นที่เขตบางบอนสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 8 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านนายผล โรงเรียน บ้านนายสีโรงเรียนบ้านนายเหรียญ โรงเรียนวัดนินสุขาราม โรงเรียนวัดบางบอน (พิมพ์ จันแต่อุปถัมภ์) โรงเรียนพรหมราษฎร์รังสรรค์ โรงเรียนพระยามนธาตุราชศรีพิจิตร และโรงเรียนสถานีพรมแดน จำนวน 8 คน และข้าราชการครูที่สอนในโรงเรียนบ้านนายผล จำนวน 23 คน โรงเรียนบ้านนายสี จำนวน 25 คน โรงเรียนบ้านนายเหรียญ จำนวน 44 คน โรงเรียนวัดนินสุขาราม จำนวน 18 คน โรงเรียนวัดบางบอน (พิมพ์ จันแต่อุปถัมภ์) จำนวน 43 คน โรงเรียนพรหมราษฎร์รังสรรค์ จำนวน 28 คน โรงเรียนพระยามนธาตุราชศรีพิจิตร จำนวน 118 คน และโรงเรียนสถานีพรมแดน จำนวน 17 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 316 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการออกแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้บริหาร 12 คน และครู 168 คน รวมจำนวน 180 คน โรงเรียนประถมศึกษาเขตบางบอน สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 8 โรงเรียน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, p. 608) ค่าความเชื่อมั่น 95%

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตาม สถานภาพในระดับปฏิบัติงานของผู้บริหาร และครู

โรงเรียน	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
	ผู้บริหาร โรงเรียน	ครู	ผู้บริหาร โรงเรียน	ครู
โรงเรียนพระยามนตรีฯดุสิต	5	118	3	63
โรงเรียนวัดบางบอน (พิมพ์ จันแต่อุปถัมภ์)	4	43	2	23
โรงเรียนบ้านนายพล	2	23	1	12
โรงเรียนบ้านนายเหรียญ	3	44	2	23
โรงเรียนบ้านนายสี	2	25	1	13
โรงเรียนสถานีพรหมแดน	2	17	1	9
โรงเรียนพรหมราษฎร์รังสรรค์	2	28	1	15
โรงเรียนวัดนินสุขาราม	2	18	1	10
จำนวน 8 โรงเรียน	22	316	12	168
รวมทั้งสิ้น	338		180	

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เรื่องการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยหลักการใช้หลักจิตวิทยาของโรงเรียนประถมศึกษาเขตบางบอน สังกัดกรุงเทพมหานคร เป็นแบบสอบถามจำนวน 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษา เขตบางบอน สังกัดกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับระดับปฏิบัติงานการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนด้วยการใช้หลักจิตวิทยาเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ตามแบบของ Likert's Scales จำนวน 40 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยการใช้หลักจิตวิทยาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู จำนวน 6 ด้าน

การสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคอร์ท (Likert's) ตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษา ค้นคว้า เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยหลักจิตวิทยา เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดนิยามศัพท์ วัตถุประสงค์ และกรอบแนวคิด
2. กำหนดทฤษฎีกรอบแนวคิดเกี่ยวกับระดับปฏิบัติงานการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยการใช้จิตวิทยา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
3. นำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาแก้ไขข้อบกพร่องให้มีความถูกต้อง ครบคลุมวัตถุประสงค์ พร้อมทั้งตรวจสอบสำนวนภาษาที่ใช้ในแบบสอบถาม
4. นำแบบสอบถามที่สร้างแล้วนั้น ให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่านพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และด้านการวัด การประเมินผล (Content Validity and Evaluation)
5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาด้านการวัดและการประเมินผลมาแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษา เขตบางบอน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน
6. ตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม
7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องแล้วไปจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับจริงและนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. การตรวจความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาและการวัดการประเมินผล (Content Validity and Evaluation) ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามฉบับร่างให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ได้แก่

1.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดการประเมินผล 5 ท่านคือ

1.1.1 ดร.นิธิภัทฐ บาลศิริ อาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

1.1.2 ดร.มณฑิรา จารุเพ็ง อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร

1.1.3 ดร.ปิยะวรรณ เลิศพานิช อาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

1.1.4 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์ อาจารย์พิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

1.1.5 นายสุรสิทธิ์ บุญเลิศรัตนะกุล รองผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบางบอน (พิมพ์ จันแต่อุปถัมภ์) วุฒิกิจศึกษาปริญญาโท คณะครุศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

2. การตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาและการวัดการประเมินผลแล้วมาแก้ไขข้อบกพร่อง จากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษา เขตบางบอน ที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรการหาสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบัค (Cronbach, 1990, pp. 202-204) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.94

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีสอบถามตามแบบสอบถามที่สร้างขึ้น มีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. นำหนังสือขออนุญาตจากสำนักงานโครงการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ถึงผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยแจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติหน้าที่ผู้บริหาร และครู โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร 180 ชุด และเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเองได้ 180 ชุด คิดเป็น 100%

3. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของคำตอบในแบบสอบถาม

4. จัดหมวดหมู่ของข้อมูลในแบบสอบถาม เพื่อนำข้อมูลไปวิเคราะห์ทางด้านสถิติ

5. แบบสอบถามปลายเปิด เกี่ยวกับการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยการใช้จิตวิทยาในการปฏิบัติงานของผู้บริหารและครู รายงานเป็นความเรียง

การวิเคราะห์ข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามมี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และผลการวิจัยของข้อมูลสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกเพศ อายุ วุฒิการศึกษา และระยะเวลาการปฏิบัติงาน โดยวิธีหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้วยการใช้หลักจิตวิทยาของโรงเรียนประถมศึกษา เขตบางบอน สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน ใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ตามแบบของ Likert's Scales จำนวน 40 ข้อ ใช้ตามเกณฑ์การศึกษาของ บุญชม ศรีสะอาด (2541, หน้า 187) 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายความว่า ใช้หลักจิตวิทยากับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายความว่า ใช้หลักจิตวิทยากับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายความว่า ใช้หลักจิตวิทยากับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายความว่า ใช้หลักจิตวิทยากับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาก

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายความว่า ใช้หลักจิตวิทยากับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมากที่สุด

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์แบบสอบถามปลายเปิด เกี่ยวกับการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนด้วยการใช้หลักจิตวิทยา โรงเรียนประถมศึกษา เขตบางบอน สังกัดกรุงเทพมหานคร เป็นการวิเคราะห์แบบสอบถามเชิงเนื้อหา (Content Analysis) และจัดหมวดหมู่ของคำตอบที่เหมือนกัน หรือคล้ายคลึงกัน จากจำนวนผู้บริหารและครู และนำเสนอโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย จำแนกเป็นรายด้าน

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ตามแนวทางการศึกษา วาโร เฟ็งสวัสต์ (2551, หน้า 250 - 296)

1. ค่าร้อยละ

$$P = \frac{f}{n} \times 100$$

P แทน ร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ

n แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

2. ค่าเฉลี่ย

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{n}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum fx$ แทน ผลรวมของความถี่คูณค่าคะแนนทั้งหมด

n แทน จำนวนคะแนนหรือข้อมูลทั้งหมด

3. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fx^2 - (\sum fx)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum fx^2$	แทน	ผลรวมของความถี่คูณคะแนนยกกำลังสอง
	$(\sum fx)^2$	แทน	ผลรวมของความถี่คูณคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	f	แทน	ความถี่
	n	แทน	จำนวนข้อมูล

4. การทดสอบสมมติฐานด้วยค่าที่ t – test

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ	t	แทน	สัดส่วนค่าที่
	\bar{X}_1	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1
	\bar{X}_2	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 2
	S_1^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1
	S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มที่ 2
	n_1	แทน	จำนวนคนในกลุ่มที่ 1
	n_2	แทน	จำนวนคนในกลุ่มที่ 2

ใช้ค่านัยสำคัญ .05

5. ค่าความเชื่อมั่น วาโร เฟ็งสวัสต์ (2551, หน้า 245)

$$IOC = \frac{\sum R}{n} \text{ (Index of item objective congruence)}$$

IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับเนื้อหาหรือระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์
$\sum R$	แทน	ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
n	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

6. ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัก (Cronbach)

$$a = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

a แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

K แทน จำนวนข้อสอบ

$\sum S_i^2$ แทน ผลรวมความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

S_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี